

Cạnh tranh không lành mạnh và xâm phạm nhãn hiệu: Rượu vang Pétrus thắng kiện tại Trung Quốc

Tóm tắt vụ việc

Nhà sản xuất rượu vang danh tiếng của Pháp, Pétrus, đã tiến hành thủ tục khởi kiện pháp lý đối với một công ty Trung Quốc với cáo buộc thực hiện hành vi [cạnh tranh không lành mạnh](#) và xâm phạm quyền sở hữu nhãn hiệu. Vụ kiện này tập trung vào việc công ty Trung Quốc đã sử dụng bao bì sản phẩm và phiên âm tiếng Trung tương tự, gây nhầm lẫn cho người tiêu dùng. Tòa án đã xác định rằng bao bì sản phẩm rượu vang Pétrus đã đạt được mức độ nhận diện đáng kể tại thị trường Trung Quốc và cần được bảo hộ. Mặc dù Pétrus chưa đăng ký phiên âm tiếng Trung của nhãn hiệu, tòa án vẫn chấp nhận mở rộng phạm vi bảo hộ của nhãn hiệu tiếng Anh đã đăng ký để bao gồm cả phiên âm này.

Bối cảnh sự việc

Pétrus, một điền trang sản xuất rượu vang lừng danh toàn cầu có trụ sở tại vùng Pomerol, Bordeaux, Pháp, nổi tiếng với việc sản xuất một trong những loại rượu vang đắt giá và được giới mộ điệu săn lùng nhất trên thế giới. Đặc biệt, rượu vang làm từ giống nho Merlot chất lượng cao của Pétrus được đánh giá là một trong những loại rượu thượng hạng hàng đầu thế giới.

Nhãn chai rượu vang Pétrus được xem là một biểu tượng dễ nhận diện trong ngành công nghiệp rượu vang, duy trì thiết kế gần như không thay đổi trong nhiều thập kỷ. Thiết kế đặc trưng của nhãn nổi bật với một huy hiệu phức tạp, mô tả Thánh Peter (Pétrus) cầm chìa khóa thiên đàng, cùng với dòng chữ "PETRUS" màu đỏ.

Pétrus là chủ sở hữu hợp pháp của nhãn hiệu PETRUS đã được đăng ký tại Trung Quốc, thuộc nhóm sản phẩm thứ 33. Tuy nhiên, phiên âm tiếng Trung của Pétrus là "柏翠" (Bǎi Cui), một cụm từ không mang ý nghĩa cụ thể và không thể đăng ký tại Trung Quốc do vướng phải các nhãn hiệu đã được đăng ký trước đó. Mặc dù vậy, phiên âm này vẫn được sử dụng rộng rãi trong ngành kinh doanh rượu vang và nhanh chóng trở thành dấu hiệu gắn liền với thương hiệu Pétrus trong nhận thức của người tiêu dùng.

Vào năm 2021, Pétrus phát hiện Công ty TNHH Xuất nhập khẩu Quốc tế Lâu đài Baicui Bắc Kinh ("**Beijing Baicui**"), một công ty có trụ sở tại Trung Quốc, đang kinh doanh các sản phẩm rượu vang đỏ có nhãn chai sao chép các yếu tố thiết kế mang tính biểu tượng của thương hiệu Pétrus.

Qua điều tra, phát hiện Beijing Baicui đã đăng ký thành công một [nhãn hiệu](#) có chứa phiên âm "柏翠" bằng cách bổ sung thêm ba ký tự Trung Quốc khác ("莫埃尔") và một từ Latinh, tạo thành "柏翠莫埃尔 BAICUIMOEL". Tuy nhiên, công ty này chỉ sử dụng "柏翠" (Bǎi Cui) làm tên thương mại và trong các tài liệu quảng bá sản phẩm.

Thêm vào đó, nhằm mục đích gây nhầm lẫn cho người tiêu dùng, Beijing Baicui còn sử dụng trái phép câu chuyện thương hiệu và các danh hiệu uy tín của Pétrus để quảng bá cho sản phẩm của mình. Ví dụ, công ty này đã đưa ra những tuyên bố sai sự thật như sản phẩm của họ là "Vua của các loại rượu", "Số 1 trong nhóm Big 8 của Bordeaux", "Rượu vang trong đám cưới của Nữ hoàng Elizabeth II" và "Rượu được gia đình Kennedy tặng cho Nhà Trắng".

Năm 2022, Pétrus đã tiến hành thủ tục khởi kiện Beijing Baicui và nhà phân phối của công ty này tại Tòa án quận Triều Dương, Bắc Kinh, với các cáo buộc về hành vi cạnh tranh không lành mạnh, cụ thể là xâm phạm bao bì sản phẩm của nhãn chai và hành vi quảng cáo sai sự thật. Pétrus cũng cáo buộc bị đơn về hành vi xâm phạm nhãn hiệu do việc sử dụng phiên âm tiếng Trung của nhãn hiệu đã được đăng ký.

Phán quyết của Tòa án cấp sơ thẩm và phúc thẩm

Tòa án cấp sơ thẩm đã xác nhận rằng tất cả các căn cứ khởi kiện của Pétrus đều có cơ sở pháp lý vững chắc.

Về hành vi xâm phạm bao bì sản phẩm (trade dress)

Mặc dù sản lượng tiêu thụ rượu Pétrus tại Trung Quốc không lớn do tính chất khan hiếm, nhưng xét đến danh tiếng rộng khắp trong ngành rượu vang và số lượng lớn các bài viết về loại rượu này trên các phương tiện truyền thông, tòa án nhận định rằng bao bì sản phẩm của rượu Pétrus đã đạt được "**mức độ nhận diện nhất định**" theo quy định của pháp luật và cần được bảo hộ. Tòa án cũng kết luận rằng bao bì sản phẩm rượu do Beijing Baicui cung cấp có **hiều điểm tương đồng đáng kể với bao bì của Pétrus về bố cục, phối màu, kiểu chữ và các yếu tố thiết kế chủ yếu**. Do đó, hành vi của Beijing Baicui cấu thành hành vi cạnh tranh không lành mạnh.

Về hành vi xâm phạm nhãn hiệu

Tòa án xác định rằng, mặc dù Pétrus chưa thực hiện thủ tục đăng ký phiên âm tiếng Trung "柏翠" tại Trung Quốc, nhưng do danh tiếng cao của nhãn hiệu PÉTRUS bằng tiếng Anh tại thị trường Trung Quốc và nhận thức phổ biến của người tiêu dùng Trung Quốc về việc "柏翠" là phiên âm của Pétrus, phạm vi bảo hộ của nhãn hiệu tiếng Anh đã đăng ký có thể được mở rộng để bao gồm cả phiên âm tiếng Trung này. Vì vậy, hành vi xâm phạm nhãn hiệu đã được xác lập.

Về hành vi quảng cáo sai sự thật

Tòa án nhận thấy rằng việc Beijing Baicui sử dụng câu chuyện thương hiệu của Pétrus cho mục đích thương mại là một hành vi có ý đồ xấu rõ ràng và cấu thành hành vi cạnh tranh không lành mạnh.

Kết quả vụ việc

Tòa án quận Triều Dương đã ban hành phán quyết yêu cầu Beijing Baicui chấm dứt các hành vi vi phạm nêu trên và buộc công ty này phải bồi thường thiệt hại cho Pétrus. Các bị đơn sau đó đã tiến hành thủ tục kháng cáo lên Tòa án Sở hữu trí tuệ Bắc Kinh, tuy nhiên tòa án cấp phúc thẩm này đã giữ nguyên phán quyết của tòa án cấp sơ thẩm.

Nhận xét pháp lý

Vụ việc này cho thấy rằng, trong các trường hợp có dấu hiệu xâm phạm với dụng ý xấu rõ ràng, các tòa án Trung Quốc sẵn sàng áp dụng cách tiếp cận linh hoạt hơn trong việc đánh giá hành vi xâm phạm. Trong vụ án này, tòa án đã quyết định rằng một nhãn hiệu nước ngoài đã được đăng ký có thể được bảo hộ chống lại việc sử dụng phiên âm của nhãn hiệu đó, ngay cả khi phiên âm này chưa được đăng ký độc lập làm nhãn hiệu tại Trung Quốc. Do đó, khi đối mặt với các hành vi sao chép toàn diện nhãn hiệu, bao bì sản phẩm hoặc câu chuyện thương hiệu, chủ sở hữu quyền nên đặc biệt nhấn mạnh yếu tố "dụng ý xấu" của bên vi phạm và tận dụng yếu tố này để đạt được sự bảo hộ hiệu quả hơn. Vụ việc này một lần nữa củng cố nguyên tắc quan trọng trong luật nhãn hiệu: mức độ sử dụng nhãn hiệu càng rộng rãi và liên tục thì khả năng được bảo hộ càng mạnh mẽ.

[Nguồn tham khảo: Wanhuida]

Contact

KENFOX IP & Law Office

Building No. 6, Lane 12/93, Chinh Kinh Street, Nhan Chinh Ward, Thanh Xuan District, Hanoi, Vietnam

Tel: +84 24 3724 5656

Email: info@kenfoxlaw.com / kenfox@kenfoxlaw.com